

Inspiration Classic

R.W. Emerson

Natuur

Vertaling en bewerking Marcel Bongers

De Inspiration Classic reeks bestaat uit:

1. Zoals een mens denkt door James Allen
2. Een meditatie voor elke dag van het jaar door James Allen
3. Een boodschap voor Garcia door Elbert Hubbard
4. Gedachten zijn dingen door Prentice Mulford
5. Zelfhulp door Samuel Smiles
6. De beste plaats veroveren door Orison Swett Marden
7. Successtrategie door Arnold Bennet
8. Het geheim van alle tijden door Robert Collier
9. Zuinigheid door Samuel Smiles
10. Karakter door Samuel Smiles
11. Persoonlijke magnetisme 1& 2 door William Atkinson
12. Wijsheid door Genevieve Behrend
13. Verzameld werk door Florence Scovel Shinn
14. De Kybalion door William Atkinson
15. Ik daag jou uit door William Danforth
16. Word wakker & leef! door Dorothea Brande
17. Denkcultuur of praktische mentale training door William Atkinson
18. Geheugen door William Atkinson
19. Meesterbrein door William Atkinson
20. De kracht van concentratie door William Atkinson
21. Karakter opbouwen door Booker T. Washington
22. Het creatieve proces in het individu door Thomas Troward
23. Creatieve geest en succes door Ernest Shurtleff Holmes
24. Verander jouw leven in een meesterwerk door Orison Swett Marden
25. Fundamenten voor succes door Orison Swett Marden
26. Hoe men verlangens en idealen kan realiseren door Browne Landone
27. Wat het leven kan betekenen voor jou door Alfred Adler
28. Geld zoekt mij & Zes stappen naar mentaal meesterschap door Henry Harrison Brown
29. Mentale kracht: Het geheim van mentale magie door William Atkinson
30. De verloren geheimen van roem en fortuin door Baltasar Gracian
31. Licht op het pad door Mabel Collins
32. Denken voor resultaat door Christian Larson
33. De wet en het woord door Thomas Troward
34. Gezond verstand: Hoe je het kan gebruiken door Blanchard Yoritomo-Tashi
35. De kunst van het logisch denken door William Atkinson
36. De kracht van stilte door Horatio Dresser
37. Verborgene kracht door Thomas Troward
38. In harmonie met het oneindige door Ralph Waldo Trine
39. Ons mysterieus leven door Ralph Waldo Trine
40. De hogere krachten van de geest door Ralph Waldo Trine
41. De kracht die overwint door Ralph Waldo Trine en Henry Ford
42. De levenskracht en hoe haar te gebruiken door Elizabeth Towne
43. De Edinburgh en Doré lezingen door Thomas Troward
44. De kunst van het leven door Ella Wheeler Cox
45. Logica door Isaac Watts
46. Verbetering van de geest door Isaac Watts

Natuur

Ralph Waldo Emerson

Bewerking en vertaling door Marcel Bongers

Natuur

De ronde wereld is een lust voor het oog, gevouwen in mysterie:

1. Er zijn dagen in dit klimaat, in bijna elk seizoen van het jaar, waarop de wereld volmaakt lijkt, waarop de lucht, de hemellichamen en de aarde in harmonie zijn, alsof de natuur haar nakomelingen wil verwennen; dagen waarop, in deze desolate hoge regionen van de planeet, niets te wensen overlaat van wat wij hebben gehoord over de gelukkigste breedtegraden, en wij ons koesteren in de stralende uren van Florida en Cuba; dagen waarop alles wat leeft tevreden lijkt, en het vee dat op de grond ligt, grote en vredige gedachten lijkt te hebben. Deze zalige momenten kunnen wij met iets meer zekerheid verwachten in dat pure oktoberweer, dat wij kennen als de nazomer. De dag, onmetelijk lang, sluimert over de brede heuvels en warme, uitgestrekte velden. Al die zonnige uren hebben meegemaakt, lijkt een leven lang genoeg. De afgelegen plekken lijken niet zo eenzaam. Aan de rand van het bos wordt de verraste wereldman gedwongen zijn stedelijke oordelen over groot en klein, wijs en dwaas achter zich te laten. De rugzak vol gewoonten valt van zijn rug bij de eerste stap die hij in dit gebied zet. Hier heerst een heiligheid die onze religies te schande maakt, en een werkelijkheid die onze helden in diskrediet brengt. Hier blijkt de natuur de omstandigheid te zijn die alle andere omstandigheid overschaduwet en die als een god oordeelt over alle mensen die tot haar komen. Wij zijn uit onze benauwde, overvolle huizen gekropen, de nacht en de ochtend in, en wij zien welke majestueuze schoonheden ons dagelijks in hun schoot omhullen. Hoe graag zouden wij ontsnappen aan de barrières die hen relatief machteloos maken, aan de verfijning en de overpeinzingen, en ons door de natuur laten betoveren. Het getemperde

licht van het bos is als een eeuwige ochtend, stimulerend en heroïsch. De eeuwenoude betovering van deze plaatsen sluipt over ons heen. De stammen van dennen, hemlock-sparren en eiken glanzen bijna als ijzer in het opgewonden oog. De ondoorgrondelijke bomen beginnen ons te overtuigen om met hen samen te leven en ons leven van plechtige kleinigheden achter ons te laten. Hier wordt geen geschiedenis, kerk of staat toegevoegd aan de goddelijke hemel en het onsterfelijke jaar. Hoe gemakkelijk zouden wij verder kunnen wandelen in het zich ontvouwende landschap, geabsorbeerd door nieuwe beelden en gedachten die elkaar snel opvolgen, totdat geleidelijk de herinnering aan thuis uit ons geheugen verdwijnt, alle herinneringen uitgewist door de tirannie van het heden, en wij triomfantelijk door de natuur worden meegevoerd.

2. Deze betoveringen zijn geneeskrachtig, zij maken ons nuchter en helen ons. Het zijn eenvoudige genoegens, vriendelijk en eigen aan ons. Wij komen naar onze stad en sluiten vriendschap met de materie, die het ambitieuze geklets van de scholen ons zou willen doen verachten. Wij kunnen er nooit afstand van doen; de geest houdt van zijn oude thuis: zoals water onze dorst lest, zo is de rots, de aarde, voor onze ogen, handen en voeten. Het is stevig water: het is een koude vlam: wat een gezondheid, wat een verbondenheid! Altijd een oude vriend, altijd als een dierbare vriend en broer, wanneer wij gekunsteld met vreemden praten, verschijnt hij in dit eerlijke gezicht, neemt hij een ernstige vrijheid met ons en roept hij ons weg uit onze onzin. Steden bieden de menselijke zintuigen niet genoeg ruimte. Wij gaan dag en nacht naar buiten om onze ogen te voeden met de horizon en hebben zoveel ruimte nodig, net zoals wij water nodig hebben voor ons bad. Er zijn allerlei gradaties van natuurlijke invloed, van deze isolerende krachten van de natuur tot haar meest dierbare en ernstige zorg voor de verbeelding en de ziel. Daar is de

emmer koud water uit de bron, het houtvuur waar de verkleumde reiziger zich voor veiligheid naartoe haast, en daar is de sublieme moraal van de herfst en van de middag. Wij nestelen ons in de natuur en leven als parasieten van haar wortels en graan, en wij ontvangen blikken van de hemellichamen, die ons tot eenzaamheid roepen en de verste toekomst voorspellen. De blauwe hemel is het punt waar romantiek en werkelijkheid elkaar ontmoeten. Ik denk dat als wij volledig zouden opgaan in alles wat wij van de hemel dromen, en zouden converseren met Gabriël en Uriël, de hemel het enige zou zijn dat van ons meubilair zou overblijven.

3. Het lijkt alsof de dag niet geheel profaan was, wanneer wij aandacht hebben besteed aan een of ander natuurlijk object. De val van sneeuwvlokken in een stille lucht, waarbij elk kristal zijn perfecte vorm behoudt; het opwaaien van ijsel over uitgestrekte vlakten; de wuivende roggevelden; het nabootsende wuiven van hectares Alpengras, waarvan de ontelbare bloembladjes wit worden en rimpelen voor het oog; de weerspiegeling van bomen en bloemen in spiegelende meren; de muzikale, stromende, geurige zuidenwind, die alle bomen in windharpen verandert; het knetteren en spuiten van de hemlock-spar in de vlammen; of dennenstammen, die de muur en de gezichten in de woonkamer verfraaien - dit zijn muziek en beelden van de meest oeroude religie. Mijn huis staat in laagland, met beperkt uitzicht, aan de rand van het dorp. Maar ik ga met mijn vriend naar de oever van ons riviertje, en met één peddelslag laat ik de dorpspolitiek en persoonlijkheden, ja, en de hele wereld van dorpen en persoonlijkheden achter mij, en betreed ik een delicate wereld van zonsondergang en maanlicht, bijna te helder voor een mens met vlekken om zonder inwijding en beproeving binnen te treden. Wij doordringen deze ongelooflijke schoonheid lichamelijk: wij dompelen onze handen in dit geschilderde element:

onze ogen worden gebaad in deze lichten en vormen. Een feest, een dorpsfeest, een koninklijk feest, het meest trotse, hartverwarmende festival dat moed en schoonheid, macht en goede smaak, ooit versierd en genoten, op een moment vestigt. Deze wolken bij zonsondergang, de teer opkomende sterren, met hun persoonlijke en onuitsprekelijke blikken, symboliseren het en bieden het aan. Ik leer de armoede van onze uitvindingen, de lelijkheid van steden en paleizen. Kunst en luxe hebben al vroeg geleerd dat zij moeten dienen als versterking en vervolg op deze oorspronkelijke schoonheid. Ik weet teveel voor mijn terugkeer. Voortaan zal ik moeilijk tevreden zijn. Ik kan niet meer terug naar het speelgoed. Ik ben veeleisend en verfijnd geworden. Ik kan niet langer zonder elegantie leven: maar een boer zal mijn meester in de feestelijkheden zijn. Hij die het meest weet, hij die weet welke zoetheid en deugden er in de aarde, het water, de planten en de hemel schuilen, en hoe hij deze betoveringen kan bereiken, is de rijke en vorstelijke man. Alleen voor zover de heersers van de wereld de natuur te hulp roepen, kunnen zij de top van pracht en praal bereiken. Dit is de betekenis van hun hangende tuinen, villa's, tuinhuisen, eilanden, parken en natuureservaten: hun feilloze persoonlijkheid ondersteunen met deze krachtige accessoires. Het verbaast mij niet dat de landadel onoverwinnelijk is in de staat met deze gevaarlijke helpers. Zij lokken en verleiden; niet koningen, niet paleizen, niet mannen, niet vrouwen, maar deze tedere en poëtische sterren, welsprekend over geheime beloften. Wij hoorden wat de rijke man zei, wij kenden zijn villa, zijn wijngaard, zijn wijn en zijn gezelschap, maar de aanleiding en de essentie van de uitnodiging kwamen van deze betoverende sterren. In hun zachte blikken zie ik wat mannen probeerden te verwezenlijken in een Versailles, of Pahpos, of Ctesiphon. Het zijn inderdaad de magische lichten aan de horizon en de blauwe hemel op de achtergrond die al onze kunstwerken redden, die anders slechts prulletjes zouden zijn. Wanneer

de rijken de armen belasten met onderdanigheid en kruiperigheid, zouden zij eens moeten nadenken over het effect van de mens, die bekendstaat als de bezitter van de natuur, op de verbeeldingskracht. Ach! Als de rijken maar zo rijk waren als de armen zich rijkdom voorstellen! Een jongen hoort 's nachts een militaire fanfare op het veld spelen en ziet koningen en koninginnen, en de beroemde ridderlijkheid tastbaar voor zich. Hij hoort echo's van een hoorn in een heuvelachtig gebied, bijvoorbeeld in de Notch Mountains, waardoor de bergen veranderen in een Aeolische harp, en deze bovennatuurlijke *tiralira* brengt hem de Dorische mythologie terug, Apollo, Diana en alle goddelijke jagers en jageressen. Kan een muzikant zo verheven, zo hooghartig mooi zijn! Voor de arme jonge dichter is dit zo fabelachtig zijn beeld van de maatschappij; hij is loyaal; hij respecteert de rijken; zij zijn rijk ter wille van zijn verbeelding; hoe armzalig zou zijn fantasie zijn als zij niet rijk waren! Dat zij een hoog omheind bosje hebben, dat zij een park noemen; dat zij in grotere en beter versierde salons wonen dan hij ooit heeft gezien, en dat zij in koetsen reizen, alleen in het gezelschap van de elegante mensen, naar kuuroorden en verre steden, vormen de basis van waaruit hij romantische landgoederen heeft geschetst, die vergeleken met hun werkelijke bezittingen slechts krotten en weilanden zijn. De muze zelf verraadt haar zoon en versterkt de gave van rijke en welgeboren schoonheid door een uitstraling vanuit de lucht, de wolken en de bossen langs de weg – een zekere hooghartige gunst, alsof van patriciërsgestalten aan patriciërs, een soort aristocratie in de natuur, een vorst van de kracht van de lucht.

4. De morele gevoeligheid die zo gemakkelijk tot paradijs en paradijs leidt, is misschien niet altijd aanwezig, maar het materiële landschap is nooit ver weg. Wij kunnen deze betoveringen vinden zonder het Comomeer of de Madeira te bezoeken. Wij overdrijven de lofprijzingen van het

lokale landschap. In elk landschap is het wonderbaarlijke de ontmoeting van hemel en aarde, en dat is te zien vanaf de eerste heuvel, net zo goed als vanaf de top van de Allegheny Mountains. De sterren buigen 's nachts zich neer boven het bruine, alledaagse veld, met alle spirituele pracht die zij verspreiden over de Campagna of de marmeren woestijnen van Egypte. De oprijzende wolken en de kleuren van de ochtend en de avond transformeren esdoorns en elzen. Het verschil tussen landschappen is klein, maar er is een groot verschil tussen de toeschouwers. Er is niets zo wonderbaarlijks aan een bepaald landschap als de noodzaak om mooi te zijn, waaraan elk landschap ten grondslag ligt. De natuur kan niet verrast worden in haar naaktheid. Schoonheid breekt overal door.

5. Maar het is heel gemakkelijk om de sympathie van lezers voor dit onderwerp te verliezen, dat geleerden *natura naturata* noemden, oftewel de passieve natuur. Men kan er nauwelijks indirect over spreken zonder te overdrijven. Het is net zo gemakkelijk om in gemengd gezelschap het onderwerp "religie" aan te snijden. Een gevoelig persoon wil zijn interesses op dit gebied niet uitspreken zonder de verontschuldiging van een triviale noodzaak: hij gaat naar een bosperceel, of kijkt naar de gewassen, of haalt een plant of een mineraal uit een afgelegen gebied, of hij draagt een jachtgeweer of een hengel. Ik neem aan dat deze schaamte een goede reden heeft. Een dilettaantisme in de natuur is onvruchtbaar en onwaardig. De top van een veld is niet beter dan zijn broer Broadway. Mensen zijn van nature jagers en nieuwsgierig naar de natuur, en ik veronderstel dat een naslagwerk over houthakkers en indianen de feiten zou moeten leveren die nodig zijn in de meest luxueuze salons van de boekhandels met "kransen en "bloemenkransen"; toch vervallen mensen, of wij nu te onhandig zijn voor zo'n subtiel onderwerp, of om welke reden dan ook, zodra zij over de natuur beginnen te schrijven, in euforie.

Lichtzinnigheid is een volstrekt ongepast eerbetoon aan Pan, die in de mythologie als de meest ingetogen god zou moeten worden voorgesteld. Ik zou niet lichtzinnig willen zijn tegenover de bewonderenswaardige terughoudendheid en voorzichtigheid van de tijd, maar ik kan het recht niet opgeven om vaak op dit oude onderwerp terug te keren. De veelheid aan valse kerken bevestigt de ware religie. Literatuur, poëzie en wetenschap zijn de hulde van de mens aan dit ondoorgroondelijke geheim, waarover geen weldenkend mens onverschillig of ongeïnteresseerd kan blijven. De natuur wordt bemind door het beste in ons. Het wordt bemind als de stad van God, hoewel, of liever gezegd juist omdat er geen inwoners zijn. De zonsondergang is anders dan alles wat eronder ligt: zij verlangt naar mensen. En de schoonheid van de natuur moet altijd onwerkelijk en spottend lijken, totdat het landschap menselijke figuren heeft die net zo goed zijn als zijzelf. Als er goede mensen waren, zou er nooit deze extase in de natuur zijn. Als de koning in het paleis is, kijkt niemand naar de muren. Pas als hij weg is en het huis gevuld is met bedienden en toeschouwers, wenden wij ons af van het volk om troost te zoeken in de majestueuze mannen die door de schilderijen en architectuur worden gesuggereerd. De critici die klagen over de ziekelijke scheiding tussen de schoonheid van de natuur en wat er gedaan moet worden, moeten bedenken dat onze jacht op het pittoreske onlosmakelijk verbonden is met ons protest tegen de misleidende maatschappij. De mens is gevallen; de natuur staat rechtop en dient als een differentiële thermometer, die de aanwezigheid of afwezigheid van het goddelijke sentiment in de mens meet. Door onze traagheid en zelfzucht kijken wij op naar de natuur, maar wanneer wij herstellen, zal de natuur naar ons opkijken. Met weemoed kijken wij naar de schuimende beek; als ons eigen leven met de juiste energie zou stromen, zouden wij de beek te schande maken. De stroom van ijver fonkelt

met echt vuur, en niet met de weerkaatsing van zonne- en maanstralen. De natuur kan net zo egoïstisch bestudeerd worden als de handel. Astronomie wordt voor de egoïst astrologie; psychologie, mesmerisme (met de bedoeling aan te tonen waar onze lepels gebleven zijn); en anatomie en fysiologie worden frenologie en handlezen.

6. Maar, hoewel wij hier veel over onbesproken laten, kunnen wij onze eerbied voor de Efficiënte Natuur, natura naturans, de snelle oorzaak, niet langer verzwijgen. Zij is zelf geheimzinnig, haar werken worden in kuddes en menigten voor haar uitgedreven (zoals de Ouden de natuur voorstelden door Proteus, een herder), en in onbeschrijflijke verscheidenheid. Zij openbaart zich in schepselen, reikend van deeltjes en skeletnaalden, via transformatie op transformatie tot de hoogste symmetrieën, en bereikt volmaakte resultaten zonder schok of sprong. Een beetje warmte, dat wil zeggen een beetje beweging, is alles wat de kale, oogverblindend witte en dodelijk koude poolgebieden van de aarde onderscheidt van de vruchtbare tropische klimaten. Alle veranderingen verlopen zonder geweld, dankzij de twee kardinale voorwaarden van grenzeloze ruimte en grenzeloze tijd. De geologie heeft ons ingewijd in de eeuwenoude aard van de natuur en ons geleerd onze schoolmatige maatstaven te laten varen en onze Mozaïsche en Ptolemaïsche schema's te verruilen voor haar grootse stijl. Wij weten niets echt, bij gebrek aan perspectief. Nu leren wij welke geduldige perioden zich moeten voltrekken voordat gesteente wordt gevormd, vervolgens voordat gesteente wordt afgebroken, en de eerste korstmossoort de dunste buitenste laag tot aarde heeft afgebroken en de deur heeft geopend voor de verre flora, fauna, Ceres en Pomona om binnen te komen. Hoe ver is de trilobiet nog weg! Hoe ver de viervoeter! Hoe onvoorstelbaar ver is de mens nog? Alles komt uiteindelijk, en dan volgt de ene mensensoort na de andere.

Zelfredzaamheid

“Ne te quaesiveris extra.”

“De mens is zijn eigen ster; en de ziel die kan
Schept een eerlijke en volmaakte man,
Beheerst al het licht, alle invloed, al het lot;
Niets komt voor hem te vroeg of te laat.
Onze daden zijn onze engelen, of zij nu goed of slecht zijn.
Onze noodlottige schaduwen die nog steeds langs ons
dwalen.”

“Gooi de bantling op de rotsen,
Geef hem de tepel van de wolvin;
Overwinterd met de havik en de vos,
Kracht en snelheid zitten in handen en voeten.”

Ik las laatst een gedicht van een vooraanstaande schilder dat origineel en onconventioneel was. De ziel hoort in zulke regels altijd een vermaning, wat het onderwerp ook moge zijn. Het gevoel dat oproepen wordt, is waardevoller dan welke gedachte zij ook mogen bevatten. Jouw eigen gedachte geloven, geloven dat wat voor jou in jouw hart waar is, voor alle mensen waar is – dát is genialiteit. Spreek jouw diepste overtuiging uit; en het zal de universele wijsheid zijn; want het innerlijke wordt te zijner tijd het uiterlijke – en onze eerste gedachte wordt ons teruggegeven door de bazuinen van het Laatste Oordeel. Hoe vertrouwd de stem van de geest ook voor iedereen is, de grootste verdienste die wij aan Mozes, Plato en Milton toeschrijven is dat zij niet uitspraken wat mensen dachten, maar wat zij zelf dachten. Een mens zou moeten leren die glimp van licht te herkennen en te observeren die van binnenuit door zijn geest flitst, meer dan de glans van het firmament van dichters en wijzen. Toch negeert hij zijn gedachte achteloos, omdat het zijn

gedachte is. In elk meesterwerk herkennen wij onze eigen verworpen gedachten: zij keren met een zekere vervreemde grandeur naar ons terug. Grote kunstwerken hebben geen aangrijpendere grandeur. Grote kunstwerken bieden ons geen aangrijpendere les dan deze. Zij leren ons om met goedmoedige onbuigzaamheid vast te houden aan onze spontane indrukken, vooral wanneer de hele roep van stemmen aan de andere kant staat. Anders zal een vreemdeling morgen met meesterlijk inzicht precies zeggen wat wij al die tijd hebben gedacht en gevoeld, en zullen wij gedwongen zijn onze eigen mening van een ander over te nemen.

Er komt een moment in ieders leven waarop hij tot de overtuiging komt dat afgunst onwetendheid is; dat imitatie zelfmoord is; dat hij zichzelf, in goede en in slechte tijden, als zijn lot moet aanvaarden; dat, hoewel het universum vol goeds is, geen enkel voedzaam graan hem kan bereiken dan door zijn arbeid op dat stukje grond dat aan hem is toevertrouwd om te bewerken. De kracht die in hem schuilt is nieuw van aard, en niemand anders dan hijzelf weet wat hij kan doen, noch weet hij het totdat hij het heeft geprobeerd. Niet voor niets maakt het ene gezicht, het ene karakter, het ene feit veel indruk op hem, en het andere geen enkele. Deze sculptuur in het geheugen is niet zonder vooraf vastgestelde harmonie. Het oog werd geplaatst waar een bepaalde lichtstraal moest vallen, zodat het van die specifieke straal kon getuigen. Wij drukken onszelf slechts half uit en schamen ons voor dat goddelijke idee dat ieder van ons vertegenwoordigt. Het kan met een gerust hart worden vertrouwd als evenredig en met goede resultaten, mits het getrouw wordt doorgegeven, maar God wil niet dat zijn werk door lafaards wordt geopenbaard. Een man voelt zich opgelucht en vrolijk wanneer hij zijn hart in zijn werk heeft gestoken en zijn best heeft gedaan; maar wat hij verder heeft gezegd of gedaan, zal hem geen rust geven.

Het is bevrijding die niet bevrijdt. In de poging laat zijn genie hem in de steek; geen muze biedt hem troost; geen inventiviteit, geen hoop.

Vertrouw op jezelf: elk hart trilt op die ijzeren snaar. Aanvaard de plaats die de goddelijke voorzienigheid voor jou heeft bestemd, het gezelschap van jouw tijdgenoten, de samenhang van de gebeurtenissen. Grote mannen hebben dat altijd gedaan en zich als kinderen toevertrouwd aan het genie van hun tijd, waarmee zij hun besef verraadden dat het absolute betrouwbare in hun hart zetelde, door hun handen werkte en hun hele wezen beheerste. En wij zijn nu mannen en moeten in de hoogste achting dezelfde transcendente bestemming aanvaarden; en niet als minderjarigen en invaliden in een beschermde hoek, niet als lafaards die vluchten voor een revolutie, maar als gidsen, verlossers en weldoeners die gehoor geven aan de Almachtige inspanning en oprukken tegen Chaos en Duisternis.

Wat een prachtige orakels schenkt de natuur ons in deze tekst, in de gelaatsuitdrukkingen en het gedrag van kinderen, baby's en zelfs dieren! Die verdeelde en opstandige geest, dat wantrouwen jegens een gevoel omdat onze rekenkunde de kracht en middelen heeft berekend die tegen ons doel ingaan, die hebben zij niet. Hun geest is nog intact, hun ogen zijn nog niet overwonnen, en wanneer wij naar hun gezichten kijken, zijn wij ontredderd. De kindertijd past zich aan niemand aan: iedereen past zich eraan aan, zodat één baby er gewoonlijk vier of vijf volwassenen van maakt die met hem kletsen en spelen. Zo heeft God de jeugd, de puberteit en de volwassenheid niet minder bewapend met hun eigen pittigheid en charme, en haar benijdenswaardig en gracieus gemaakt, en haar aanspraken niet te ondermijnen, als zij maar op eigen benen staat. Denk niet dat de jeugd geen kracht heeft,

omdat hij niet met jou en mij kan praten. Luister! In de kamer ernaast is zijn stem duidelijk en nadrukkelijk genoeg. Het lijkt erop dat hij weet hoe hij met zijn leeftijdsgenoten moet praten. Verlegen of stoutmoedig, hij zal ons ouderen volkomen overbodig maken.

De onverschilligheid van jongens die zeker zijn van een maaltijd en die net zo min als een heer iets zouden doen of zeggen om hen te paaïen, is de gezonde houding van de menselijke natuur. Een jongen is in de huiskamer wat de arena is in het theater; onafhankelijk, onverantwoordelijk, kijkend vanuit zijn hoekje naar de mensen en gebeurtenissen die voorbijkomen, beoordeelt en veroordeelt hij hen op hun eigen merites, op de snelle, summiere manier van jongens, als goed, slecht, interessant, dwaas, welsprekend, lastig. Hij maakt zich nooit druk om gevolgen of belangen; hij velt een onafhankelijk, eerlijk oordeel. Jij moet hem het hof maken: hij maakt jou niet het hof. Maar de man wordt als het ware gevangen gezet door zijn geweten. Zodra hij eenmaal met *flair heeft gehandeld of gesproken*, is hij een betrokken persoon, gadegeslagen door de sympathie of de haat van honderden, wier gevoelens nu in zijn berekening moeten worden meegenomen. Daar is geen Lethe voor. Ach, dat hij toch weer in zijn neutraliteit kon terugkeren! Wie aldus alle beloftes kan vermijden en, na de waarnemingen te hebben gedaan, deze vervolgens opnieuw kan waarnemen vanuit dezelfde onaangetaste, onbevooroordeelde, onomkoopbare en onbevreesde onschuld, moet altijd een geduchte tegenstander zijn. Hij zou meningen uiten, of alle voorbijgaande zaken bespreken, die, omdat zij niet privé maar noodzakelijk bleken, als pijlen in het oor van mensen zouden doordringen en hen angst zouden inboezemen.

Dit zijn de stemmen die wij in de eenzaamheid horen, maar zij worden zwakker en onhoorbaar zodra wij de wereld

betreden. De maatschappij spant overal samen tegen de mannelijkheid van ieder van haar leden. De maatschappij is een vennootschap waarin de leden, om ieders broodwinning te garanderen, overeenkomen de vrijheid en cultuur van de consument op te geven. De meest gevraagde deugd is conformiteit. Zelfredzaamheid is haar afkeer. Zij houdt niet van de werkelijkheid en scheppers, maar van namen en gebruiken.

Wie een man wil zijn, moet een non-conformist zijn. Wie immorele daden wil verrichten, mag zich niet laten tegenhouden door de naam van goedheid, maar moet onderzoeken of het wel goedheid is. Uiteindelijk is niets heilig dan de integriteit van je eigen geest. Vergeef jezelf, en jij zult de goedkeuring van de wereld krijgen. Ik herinner me een antwoord dat ik als jongeman gaf aan een gewaardeerde raadgever, die me vaak lastigviel met de dierbare oude leerstellingen van de kerk. Toen ik zei: "Wat heb ik te maken met de heiligheid van tradities, als ik volledig vanuit mijn innerlijk leef?", opperde mijn vriend: "Maar deze impulsen kunnen van onderaf komen, niet van bovenaf." Ik antwoordde: "Zo lijken zij mij niet; maar als ik een kind van de duivel ben, dan leef ik vanuit de duivel." Geen enkele wet kan voor mij heilig zijn, behalve die van de natuur. Goed en kwaad zijn slechts namen die gemakkelijk op dat of dit kunnen worden toegepast; het enige juiste is wat in overeenstemming is met mijn aard, het enige verkeerde wat ertegen ingaat. Een man moet zich tegenover alle tegenstand gedragen alsof alles behalve hijzelf slechts titels en vluchtig zijn. Ik schaam mij ervoor hoe gemakkelijk wij ons laten verleiden door insignes en namen, door grote verenigingen en dode instellingen. Elk fatsoenlijk en welbespraakt individu beïnvloedt en manipuleert mij meer dan goed voor mij is. Ik zou rechtop en vitaal moeten staan en in alle opzichten de onverbloemde waarheid moeten spreken.

Als kwaadaardigheid en ijdelheid zich vermommen als filantropie, moet dat dan gebeuren? Als een boze fanaticus zich deze nobele zaak van de afschaffing van de slavernij toe-eigent en met zijn laatste nieuws uit Barbados naar mij toe komt, waarom zou ik hem dan niet zeggen: "Ga jouw kind liefhebben; heb jouw houthakker lief; wees goedhartig en bescheiden; heb die gratie; en verberg jouw harde, onbarmhartige ambitie nooit met die ongelooflijke tederheid voor zwarte mensen duizend kilometer verderop. Jouw liefde in de verte is wrok in eigen land." Zo'n begroeting zou ruw en onbeholpen zijn, maar de waarheid is mooier dan de genegenheid van liefde. Jouw goedheid moet een scherpe kant hebben, anders is het niets. De leer van haat moet worden gepredikt als tegenwicht tegen de leer van liefde, wanneer die klopt en jammert. Ik mijd vader, moeder, vrouw en broer, wanneer mijn genie mij roept. Ik zou op de latei van de deurpost schrijven: Gril. Ik hoop dat het uiteindelijk iets beter is dan een gril, maar wij kunnen de dag niet besteden aan uitleg. Verwacht niet dat ik uitleg waarom ik gezelschap zoek of uitsluit. Vertel mij dan ook niet, zoals een goed mens vandaag deed, over mijn verplichting – geen woordspeling – aan alle arme mensen in goede omstandigheden. Zijn zij *mijn* armen? Ik zeg jou, jij dwaze filantroop, dat ik elke dollar, elke dubbeltje, elke cent mis die ik geef aan mensen die niet bij mij horen en tot wie ik niet hoor. Er is een groep mensen met wie ik door alle geestelijke verwantschap gekocht en verkocht ben; voor hen ga ik desnoods naar de gevangenis; maar jouw volksliefdadigheid; de opleiding van dwazen aan een college; de bouw van kerken met het ijdele doel waar velen nu voor staan; Aalmoezen aan dronkaards; en de duizendvoudige hulpverenigingen; - hoewel ik met schaamte moet bekennen dat ik soms zwicht en een dollar geef, is het een verdorven dollar die ik vroeg of laat uit moed zal moeten inhouden.

Deugden zijn, in de algemene opvatting, eerder de uitzondering dan de regel. Er is de mens en zijn deugden. Mensen doen wat men een goede daad noemt, zoals een daad van moed of naastenliefde, net zoals ze een boete zouden betalen als compensatie voor dagelijkse afwezigheid of pronkzucht. Hun werken worden gedaan als een verontschuldiging of verzachtende omstandigheid voor hun bestaan in de wereld – zoals zieken en geesteszieken een hoge kost betalen. Hun deugden zijn boetedoeningen. Ik wil niet boete doen, maar leven. Mijn leven is er voor zichzelf en niet voor een schouwspel. Ik heb veel liever een ingetogen leven, zodat het oprecht en evenwichtig is, dan een glinsterend en wankel leven. Ik wil een gezond en aangenaam leven, zonder dieet en aderlatingen. Ik vraag om primair bewijs dat u een mens bent en weiger dit beroep op de mens op zijn daden. Ik weet dat het voor mijzelf geen verschil maakt of ik die als voortreffelijk beschouwde daden wel of niet verricht. Ik kan niet instemmen met het betalen voor een voorrecht waar ik een intrinsiek recht op heb. Hoewel mijn gaven wellicht gering en onbeduidend zijn, ben ik werkelijk, en heb ik voor mijn eigen zekerheid of die van mijn medemensen geen ander bewijs nodig.

Wat ik moet doen, is het enige dat mij aangaat, niet wat de mensen denken. Deze regel, die zowel in het praktische als in het intellectuele leven even zwaar weegt, kan dienen als het hele onderscheid tussen grootsheid en kleinheid. Hij is des te moeilijker, omdat jij altijd mensen zult vinden die denken beter te weten wat jouw plicht is dan jijzelf. Het is gemakkelijk om in de wereld te leven naar de mening van de wereld; het is gemakkelijk om in de eenzaamheid te leven naar jouw eigen mening; maar de grote man is hij die te midden van de menigte met volmaakte sereniteit de onafhankelijkheid van de eenzaamheid bewaart.

Het bezwaar tegen jezelf aanpassen aan gebruiken die voor jou dood zijn, is dat het jouw kracht versnipperd. Het kost tijd en vertroebelt de indruk van jouw karakter. Als jij een dode kerk onderhoudt, bijdraagt aan een dood Bijbelgenootschap, stemt op een grote partij, voor of tegen de regering, de tafel dekt als ordinaire huisvrouwen – onder al deze façades vind ik het moeilijk om te zien wie jij werkelijk bent. En natuurlijk wordt er zoveel kracht aan jouw eigen leven onttrokken. Maar doe jouw werk, en ik zal jou leren kennen. Doe jouw werk, en jij zult jezelf versterken. Een mens moet bedenken dat dit spel van conformiteit in feite blindemannetje spelen is. Als ik jouw sekte ken, voorzie ik jou argument. Ik hoor een prediker voor deze tekst en dit onderwerp de nuttigheid van een van de instellingen van zijn kerk aankondigen. Weet ik dan niet van tevoren dat hij onmogelijk een nieuw en spontaan woord kan zeggen? Weet ik niet dat hij, ondanks al deze schijnvertoning van het onderzoeken van de grondslagen van de instelling, zoiets niet zal doen? Weet ik dan niet dat hij zichzelf heeft voorgenomen slechts naar één kant te kijken – de toegestane kant, niet als mens, maar als dominee? Hij is een advocaat in loondienst, en deze preten-tieuze houding van de rechter is de meest holle aanstellerij. Welnu, de meeste mensen hebben hun ogen met een of ander zakdoekje afgeplakt en zich aangesloten bij iemand uit deze groeperingen. Deze conformiteit maakt hen niet alleen in een paar opzichten onwaar, auteurs van een paar leugens, maar in alle opzichten onwaar, hun elke waarheid is niet helemaal waar. Hun twee is niet de echte twee, hun vier niet de echte vier; zodat elk woord dat zij zeggen ons irriteert, en wij niet weten waar wij moeten beginnen om hen terecht te wijzen. Ondertussen is de natuur er niet traag in om ons te voorzien van het gevangenisuniform van de partij waartoe wij behoren. Wij gaan één bepaalde gezichts- en figuurvorm aannemen en verwerven geleidelijk aan de meest onnozele uitdrukking.

Over de auteur

Ralph Waldo Emerson (25 mei 1803 – 27 april 1882), die zijn tweede naam Waldo gebruikte, was een Amerikaanse essayist, spreker, filosoof, predikant, abolitionist en dichter die de transcendentalistische beweging van het midden van de 19e eeuw leidde. Hij werd gezien als een voorvechter van individualisme en kritisch denken, en als een vooruitziende criticus van de druk door de maatschappij en het conformisme. Hij nam geleidelijk afstand van de religieuze en sociale overtuigingen van zijn tijdgenoten en formuleerde en verwoordde de filosofie van het transcendentalisme in zijn essay "Nature", gepubliceerd in 1836.

Hij schreef over uiteenlopende onderwerpen, zonder ooit vaststaande filosofische beginselen te verkondigen. In plaats daarvan ontwikkelde hij ideeën zoals individualiteit, vrijheid, het vermogen van de mens om bijna alles te bereiken, en de relatie tussen de ziel en de omringende wereld. Zijn opvatting van de natuur was meer filosofisch dan naturalistisch. Hij was een van de belangrijke figuren die een meer pantheïstische benadering hanteerden door de opvatting van God als iets dat losstaat van de wereld te verwerpen.

In dit boek legt Ralph Waldo Emerson de basis voor het transcendentalisme, een geloofssysteem dat een niet-traditionele waardering van de natuur voorstaat. Het transcendentalisme stelt dat het goddelijke, of God, de natuur doordringt en dat de werkelijkheid begrepen kan worden door de natuur te bestuderen. In dit boek verdeelt hij de omgang met de natuur in vier sectoren: als handelswaar, schoonheid, taal en discipline. Deze onderscheidingen bepalen de manieren waarop mensen de natuur gebruiken voor hun basisbehoeften, hun verlangen naar genot, hun communicatie met elkaar en hun begrip van de wereld.

Om de heelheid met de natuur te ervaren, waarvoor wij van nature geschikt zijn, moeten wij ons losmaken van de gebreken en afleidingen die de maatschappij ons oplegt. Ralph Waldo Emerson geloofde dat eenzaamheid het enige middel is waarmee wij ons volledig kunnen verbinden met de wereld van de natuur.

www.SuccessFountain.eu